

θεωρία

θεωρία, η, ουσ. [<αρχ. θεωρία], η θεωρία. **1.** αφηρημένος τρόπος αντιμετώπισης ενός θέματος, στα λόγια και όχι στην πράξη: «στη θεωρία είναι πρώτος, στα έργα όμως τελευταίος». **2.** η ωραία εξωτερική εμφάνιση: «για δες θεωρία η τύπισσα!»·

- *άσ' τη θεωρία, βλ. φρ. δεν αφήνεις τη θεωρία(!)*·

- *δεν αφήνεις τη θεωρία!* προτροπή σε κάποιον να πάψει να προσπαθεί να μας πείσει για κάτι ή να πάψει να μας συμβουλεύει με αφηρημένες έννοιες: «δεν αφήνεις τη θεωρία, αφού σου λέω πως είμαι σίγουρος ότι τα πράγματα έγιναν διαφορετικά || δεν αφήνεις τη θεωρία, αφού σου υποσχέθηκα πως θα κόψω το τσιγάρο». Συνήθως της φρ. προτάσσεται το ρε ή το βρε·

- *είναι όλο(ς) θεωρία ή είναι μόνο θεωρία ή είναι σκέτη θεωρία, α.* είναι μόνο λόγια και όχι έργα: «μη δίνεις βάση στα λόγια του, γιατί είναι σκέτη θεωρία». **β.** ενδιαφέρεται μόνο για την ωραία εξωτερική του εμφάνιση: «δεν νοιάζεται για τα προβλήματα της οικογένειάς του, γιατί είναι όλο(ς) θεωρία»·

- *η θεωρία της γάτας, βλ. λ. [γάτα](#)*·

- *η θεωρία του ώριμου φρούτου, βλ. λ. [φρούτο](#)*·

- *θεωρία επισκόπου και καρδιά (καρδιά) μυλωνά*, (για πρόσωπα ή πράγματα) λέγεται στην περίπτωση που η αξία τους ή η καλή εικόνα που παρουσιάζουν είναι επιφανειακή: «μας κάνει τον καλό και τον τίμιο, αλλά είναι θεωρία επισκόπου και καρδιά μυλωνά, γιατί ο τύπος είναι μεγάλος απατεώνας || έχει ένα μπουράτο αυτοκίνητο, αλλά είναι μόνο θεωρία επισκόπου και καρδιά μυλωνά, γιατί το τρέχει συνέχεια στα συνεργεία»·

- *κάνω θεωρία, α.* ηθικολογώ, κάνω διδαχή, χωρίς να νοιάζομαι αν είναι εφαρμόσιμη ακόμη και από μένα τον ίδιο: «για να κάνει θεωρία περί ηθικής είναι μάνα, ασχέτο αν τα βράδια γυρίζει με παρδαλές». **β.** αναλύω, συμβουλεύω σε κάποιον διεξοδικά για κάτι: «είναι στο δωμάτιο και κάνει θεωρία στο γιο του για τις δυσκολίες της ζωής». (Λαϊκό τραγούδι: απλώς σου **κάνω θεωρία**, μην τυχόν παρεκτραπείς, γιατί να ξέρεις πως θα παραξηγηθείς)·

- *του κάνω θεωρία*, του εκθέτω τις απόψεις μου, προσπαθώ να τον πείσω για κάτι ή τον συμβουλεύω: «τον έχει μια ώρα στη γωνιά και του κάνει θεωρία, αλλά δεν πιστεύω πως θα τον καταφέρει να του δώσει και πάλι δανεικά || μέρες τώρα του κάνω θεωρία να κόψει το τσιγάρο, αλλά αυτός ούτε που λέει να το βγάλει απ' το στόμα του». (Λαϊκό τραγούδι: μη σου περάσει από το νου πως σε ζηλεύω και μπορείς εσύ να μ' έχεις για ρεζέρβα, απλώς **σου κάνω θεωρία** μην τυχόν παρεκτραπείς, γιατί το ξέρεις πως θα παραξηγηθείς).